

Komunikacija > Slanje zahtjeva

Slanje zahtjeva

Slanje zahtjeva sa klijenta na poslužitelja možemo implementirati na tri načina:

- korištenjem ***XMLHttpRequest*** (XHR) objekta
- korištenjem ***Fetch API*** sučelja
- korištenjem neke od vanjskih biblioteka za klijent-poslužitelj komunikaciju (***Axios***)

Slanje zahtjeva putem XHR-a je pomalo zastarjelo pa ćemo se osvrnuti na preostala dva načina komunikacije, primarno na *fetch API*.

API

Za početak ćemo krenuti samo sa dohvaćanjem podataka sa udaljenog poslužitelja. Kako ne bi gubili vrijeme na izradu vlastitog poslužitelja, iskoristiti ćemo neki od postojećih API-ja. API je kratica od *Application Programming Interface* i predstavlja skup definicija i protokola koji omogućavaju komunikaciju između dvije aplikacije. U ovom slučaju želimo uspostaviti komunikaciju sa nekim već postojećim poslužiteljem i poslati mu zahtjev za podacima.

Iako postoje različite vrste API-ja, te oni mogu slati različite tipove podataka, za sada nećemo ulaziti detaljnije u to već ćemo koristiti vrstu API-ja koja se naziva "REST API" i podaci koje će nam slati će biti u JSON formatu. JSON je kratica od "*JavaScript Object Notation*" i kao što mu ime govori radi se o zapisu koji izgleda kao zapis JS objekta (uz poneke razlike koje nam trenutno nisu važne.)

Dohvat podataka

Prvi korak pri uspostavi komunikacije je saznati adresu (URL) na koju ćemo slati zahtjev. U početnom primjeru ćemo iskoristiti besplatni REST API pod nazivom [JSON Placeholder](#) koji pruža nekoliko kolekcija (lažnih) podataka.

Započnimo sa početnom React aplikacijom kojoj ćemo dodati jedan `<button>` element za početak slanja zahtjeva.

App.jsx

```
function App() {
  function dohvatiPodatke() {
    // Slanje zahtjeva
  }

  return (
    <div className='App'>
      <h1>Dohvat podataka</h1>
      <button onClick={dohvatiPodatke}>Dohvati podatke</button>
    </div>
  );
}
export default App;
```

Sada se možemo fokusirati na funkciju za dohvat podataka u kojoj ćemo iskoristi znanje asinkronog izvršavanja:

```
function dohvatiPodatke() {
  const url = "https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1";

  fetch(url)
    .then(res => res.json())
    .then(data => console.log(data));
}
```

Iako primjer izgleda jednostavno, ovdje imamo nekoliko detalja na koje moramo obratiti pozornost. Za početak smo (zbog preglednosti) u konstantu spremili URL adresu na koju šaljemo zahtjev. Nakon toga smo pozivom ugrađene `fetch()` funkcije poslali zahtjev na tu adresu. Ukoliko nije drukčije navedeno, *fetch* šalje zahtjev tipa **GET** tj. zahtjev za dohvat

podataka, kao što je slučaj u ovom primjeru. Ostale tipove zahtjeva ćemo obraditi u idućem poglavlju.

Kako je već spomenuto, dohvat zadataka je asinkrona operacija pa koristimo `then()` metodu kako bi definirali *callback* funkciju koja će se izvršiti kada se asinkrona operacija izvrši (tj. kada Promise bude u stanju *fulfilled*). *Callback* funkcija kao argument prima rezultat operacije - u ovom slučaju podataka sa poslužitelja. S obzirom da poslužitelj šalje odgovor u JSON formatu nad njim pozivamo metodu `.json()` kako bi taj odgovor parsirali i preveli u JS objekt.

Metoda `.json()` je također asinkrona operacija pa i na nju moramo vezati `then()` metodu. U drugoj *callback* funkciji napokon dobiveni rezultat ispisujemo na konzolu.

Možete pokušati ispisati odgovor odmah u prvom koraku, bez parsiranja, pa ćete vidjeti kako izgleda potpuni odgovor od poslužitelja.

```
fetch(url).then(res => console.log(res))
```

Prikaz podataka

Pogledamo li prethodni ispis u konzoli vidimo da podaci izgledaju ovako:

```
{
  body: "quia et suscipit\nsuscipit recusandae consequuntur expedita et cum\nreprehenderit m
  id: 1,
  title: "sunt aut facere repellat provident occaecati excepturi optio reprehenderit",
  userId: 1
}
```

Imamo JS objekt sa četiri svojstva i pripadajućim vrijednostima. Idući korak nam je pokušati prikazati te podatke u našoj komponenti. Iskoristiti ćemo već poznati *useState* kako bi spremili dobiveni objekt u stanje komponente. Vidjeli smo da u stanje možemo spremiti cijeli objekt pa nam je dovoljna samo jedna varijabla stanja.

App.jsx

```
import { useState } from "react";

function App() {
  const [podatak, postaviPodatak] = useState({
    body: "",
    id: null,
    title: "",
    userId: null
  })

  function dohvatiPodatke(){
    fetch('https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/1')
      .then(res => res.json())
      .then(data => postaviPodatak(data))
  }

  return (
    <div className='App'>
      <h1>Dohvat podataka</h1>
      <button onClick={dohvatiPodatke}>Dohvati podatke</button>
      <div>
        <h3>{podatak.title}</h3>
        <p>{podatak.body}</p>
      </div>
    </div>
  );
}
```

Kao početno stanje smo definirali objekt sa istim svojstvima kao i podatak koji dohvaćamo. Također smo umjesto ispisa u konzolu, dohvaćeni podatak spremili kao novu vrijednost stanja. Ostatak je određen po već poznatom scenariju - promjena stanja uzrokuje ponovno renderiranje komponente te se podaci ispisuju na aplikaciji.

Automatsko slanje

Nakon što smo naučili osnovnu komunikaciju sa poslužiteljem, možemo se kratko vratiti na ***useEffect*** hook i iskoristiti ga kako bi pri renderiranju komponente automatski poslali zahtjev

za dohvat podataka. S obzirom da već imamo napisanu funkciju za dohvat podataka, možemo je jednostavno pozvati unutar *useEffect callback* funkcije (mogli smo samo poslati referencu na funkciju *dohvatiPodatke* ali ovako ostavljamo mogućnost dodatnih naredbi u efektu):

```
useEffect(() => {  
  dohvatiPodatke();  
}, []);
```

Napraviti ćemo još jednu nadogradnju aplikacije. Zadnji dio adrese (`"/1"`) se odnosi na *id* podatka kojeg dohvaćamo. Umjesto da uvijek dohvaćamo isti podatak, dodati ćemo mogućnost korisničkog unosa. Ovo nam je dobra vježba za ponoviti koncepte kao šta su upravljane komponente i *dependency* vrijednosti *useEffect hook*-a. Dokumentacija API-ja navodi da postoje podaci sa *id* vrijednostima od 1-100 pa dodajte i mogućnost validacije unosa.

Jedno od mogućih rješenja izgleda kao u primjeru ispod.

App.jsx

```
import { useState, useEffect } from "react";  
  
function App() {  
  const [id, postaviId] = useState(1);  
  const [podatak, postaviPodatak] = useState({  
    body: "",  
    id: null,  
    title: "",  
    userId: null,  
  });  
  
  useEffect(() => {  
    fetch(`https://jsonplaceholder.typicode.com/posts/${id}`)  
      .then(res => res.json())  
      .then(data => postaviPodatak(data))  
  }, [id]);  
  
  function idPromjena(e){  
    if (0 < e.target.value && e.target.value < 101 )  
      postaviId(e.target.value)  
  }  
  
  return (  

```

```
<div className='App'>
  <h1>Dohvat podataka</h1>
  <label htmlFor="broj">Unesi ID poruke: </label>
  <input
    onChange={idPromjena}
    type='number'
    min={1}
    max={100}
    value={id}
    id="broj"
  />
  <div>
    <h3>{podatak.title}</h3>
    <p>{podatak.body}</p>
  </div>
</div>
);
}
export default App;
```

Last updated on March 28, 2023

[< Klijent-poslužitelj](#)**DIGITALNA
DALMACIJA**[Axios >](#)